

هواشناسی

سامانه بارشی وارد کشور شد

سامانه بارشی امروز (دوشنبه، ۲۵ فروردین) از غرب وارد کشور شد؛ این سامانه با بارش و در ارتفاعات با برف همراه خواهد بود. کارشناس سازمان هواشناسی با بیان اینکه روز گذشته استان‌های واقع در شمال از جمله گیلان، مازندران، گلستان، خراسان شمالی، شمال خراسان رضوی و اردبیل با بارش‌های پراکنده مواجه بودند به هم‌شهری گفت: امروز با ورود سامانه بارشی از نیمه غربی، شاهد بارش‌هایی در نیمه غربی کشور، سواحل در یای خزر، ارتفاعات و دامنه‌های البرز، بخش‌هایی از مرکز و شمال شرقی خواهیم بود. فردا این بارش‌ها در شمال غرب، دامنه و ارتفاعات البرز، چهار محال وبختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، شمال شرق و بخش‌هایی از مرکز کشور پیش‌بینی می‌شود. امین حسین نقشینه با بیان اینکه باد شدید طی ۳ روز آینده در غرب، شمال غرب، برخی مناطق جنوب و مرکز کشور می‌وزد و در برخی ساعات وزش باد شدید گاهی همراه با گردوخاک همراه خواهد بود، افزود: سه‌شنبه انتظار تشکیل توده گردوغبار در کشور عراق و ورود آن به ایران را داریم.

شهر تاریخی «ذرد» از توابع شهرستان «زرتختان» در خراسان رضوی تا سال ۱۳۹۹ از توابع شهرستان نیشابور بود. باستان‌شناسان سفال‌هایی ۲۵۰ساله در قلعه سرخ به‌دست آورده‌اند. همچنین در این محدوده رباط‌ها و امامزاده‌هایی از جنس سنگ کشف شده که قدمت آنها در حدود ۱۰۰۰ سال است. عکس: ایرنا

گردشگری

دستورالعمل صدور کارت ریالی برای گردشگران خارجی ابلاغ شد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به استناد قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها «دستورالعمل نحوه صدور کارت ریالی برای گردشگران و سایر اشخاص حقیقی خارجی غیرمقیم» را تدوین و پس از تصویب در کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری، به شبکه بانکی کشور ابلاغ کرد. وزارت میراث فرهنگی اعلام کرد که این اقدام به‌منظور تسهیل به‌رمندی اتباع خارجی از خدمات بانکی در کشور و حمایت از جریان ورود ارز به اقتصاد ملی صورت گرفته است. براساس این قانون، کارت‌های مذکور باید متناسب با ارز تحویلی به شعب بانکی یا صرافی‌های بانکی در داخل یا خارج کشور با نرخ توافقی روز صادر شود و همچنین، مانده ارز مصرف‌نشده در پایان مدت اعتبار کارت با نرخ روز توافقی به دارنده آن مسترد شود.

تهران پیشتاز باستان‌شناسی تاریخی است

عضو هیأت علمی پژوهشکده باستان‌شناسی از اهمیت به‌کارگیری مقوله باستان‌شناسی در گردشگری با ایجاد نسبت باستان‌شناسی تاریخی و گردشگری تاریخی یاد کرد و گفت: باستان‌شناسی تاریخی در حوزه گردشگری در تهران بهتر از سایر نقاط ایران مورد توجه بوده است. احمد چاپچی امیرخیز افزود: تهران گذشته به‌علت توسعه شهری از دست داده است و همین مسئله منجر شده که روی آوردن به این حوزه جدی‌تر باشد. چاپچی امیرخیز با اشاره به اینکه برای مقاصد مشخص می‌توان شاهد تعریف مسیرهای گردشگری جدید با محور باستان‌شناسی تاریخی بود، افزود: در یک استان که تورها و محورهای متعدد تعریف شده، این حوزه می‌تواند به‌صورت تور تخصصی با تورها تر کیب شود تا برای مخاطب عام جذاب باشد و خسته‌کننده نشود.

مرکز باروری نخل‌ها

نخل‌داران این روزها راهی بازار شادگان می‌شوند تا برای باروری نخلستانشان طارونه خریداری کنند

نیمه فروردین به بعد که در ختان خرما به شکوفه می‌نشینند، بازار محلی ویژه‌ای هم در شهرستان شادگان برای باروری نخل‌ها، طارونه درخت‌نر در فصل بهار و هنگام گرم‌ده‌افشانی و لقاح گل‌های ماده از درخت جدا می‌شود. نخلداران نه‌فقط برای باروری نخلستان خود راهی بازار محلی شادگان می‌شوند، بلکه عرق طارونه برای توشیدنی‌های خنک و معطر را هم از همین بازار تهیه می‌کنند.

خرما، رطب، خارک، شیره خرما، پنیر خرما، چیپس خرما،قهوه‌هسته خرما،سبدهای حصیری و انواع صنایع دستی حصیری محصولات نام‌آشنای درخت نخل است. شاید نام طارونه و عرق طارونه کمتر شنیده شده باشد. طارونه شکوفه‌های نخل در اول فصل بهار است که در یک غلاف چوبی قرار دارد. محلی‌ها به زبان عربی به آن «طلع» یا «مای لگاح» می‌گویند و اهالی بم کرمان آن را به نام «گوریشکو» می‌شناسند. برای بارور شدن نخل ماده باید به طریقی گسره درخت‌نروری درخت ماده بنشینند، اما به‌دلیل غلاف چوبی این امر

رئیس میراث فرهنگی شهرستان شوش در توضیح بیشتر دادوستد طارونه در بازار محلی شادگان می‌گوید: غلاف چوبی طارونه برده می‌شود. دانه‌های طارونه حاوی پودری است که روی شکوفه‌های نخل پاشیده می‌شود. هر دانه طارونه بین ۱۵ تا۷درخت نخل را بارور می‌کند. دانه‌ها به‌صورت آثابی فروخته می‌شود. اما آنچه به بازار محلی شادگان رونق بخشیده محصولات جانبی مورد استفاده از طارونه است. ناصر در ادامه می‌گوید: دانه‌های طارونه و پودر آن جزو گیاهان دارویی دسته‌بندی شده است و کیلویی ۱۰ تا۷ میلیون قیمت دارد. نخلداران از گذشته

افتتاح فاز اول نخستین واحد پرتودهی محصولات کشاورزی غرب کشور در همدان
حسن محمدی، مدیر صنایع تبدیلی و غذایی سازمان جهادکشاورزی همدان: فاز اول نخستین واحد پرتودهی محصولات کشاورزی غرب کشور در سال جاری افتتاح می‌شود. این طرح در زمینی به مساحت ۱۲۰هزار متر با پیشرفت فیزیکی ۷۰درصد در حال احداث است.

در مسیر ثبت ملی

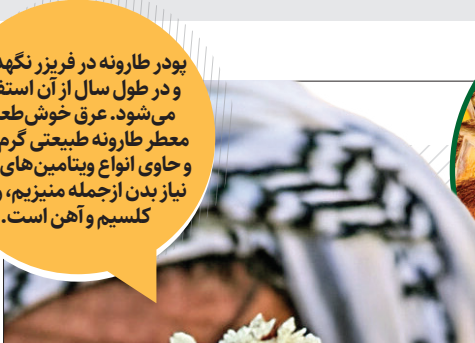
کارشناس میراث فرهنگی خوزستان معتقد است با وجود اشتغال‌زایی برای شادگان‌ها هنوز محصولات طارونه به شکل سنتی تهیه می‌شود. حسن ناصر می‌گوید: بعد از برندینگ و اشتغال مستقیم ۱۵۰نفر در کسب‌وکار محصولات طارونه، باید پیگیری ثبت ملی آن باشیم. طارونه می‌تواند مثل حصیر شادگان آوازه جهانی پیدا کند. مطالعات برای تکمیل پرونده ثبت ملی طارونه در دست انجام است.

طارونه در شادگان

۵۰،۰۰۰
لیتر تولید سالانه

۱۵۰
نفر بهره‌بردار

مشارکت مناطق آزاد تجاری در طرح انتقال آب دریا به سیستان و بلوچستان ضروری است
منصور بیجار، استاندار سیستان و بلوچستان: مناطقی آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی مستقر در استان باید در تأمین مالی طرح انتقال آب دریای عمان مشارکت داشته باشند تا پروژه با سرعت بیشتری اجرا شود. طرح کلان و ملی انتقال آب از دریای عمان با هدف تأمین آب پایدار و آشامیدنی در حال اجراست.

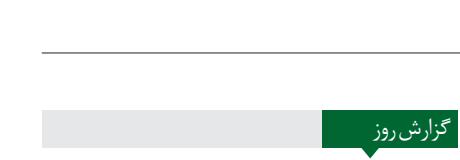
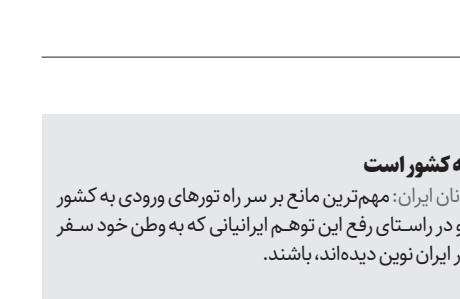
مکت

عصاره سنت و طبیعت جنوب

مای لگاح یا عرق طارونه، یکی از فرآورده‌های اصیل و ارزشمند جنوب ایران است که در فصل بهار و همزمان با باروری یا «لقاح» شکوفه‌های نخل –موسوم به «طلعه»- تهیه می‌شود؛ فصلی که اوج شکوفایی طبیعت و آغاز زندگی دوباره نخلستان‌هاست. قاسم آل کثیر، فعال میراث فرهنگی خوزستان در توضیح این آیین به همشهری می‌گوید: «فرآیند تهیه مای لگاح، ریشه در سنت‌های دیرینه مردم منطقه دارد. در این فرایند ابتدا غلاف‌های باکیفیت گل نخل نر (فحل) با دقت انتخاب می‌شوند. پس از شست‌وشوی دقیق، این غلاف‌ها خرد می‌شوند و در دیگ مخصوص تقطیر قرار می‌گیرند. این دیگ‌گ روی حرارت قرار می‌گیرد و بخار حاصل از آن، از طریق لوله‌ای به ظرف شیشه‌ای درون آب منتقل می‌شود؛ جایی که عصاره حاصل –یعنی مای لگاح – به‌تدریج جمع‌آوری می‌شود. این روش کاملاً سنتی است و اغلب در بطری‌های یک و نیم‌لیتری بسته‌بندی می‌شود.» او ادامه می‌دهد: «عرق طارونه کاربردهای متعددی دارد. از آن برای تهیه شربت‌ی خوش‌عطر و گوارا استفاده می‌کنند که با نام همین محصول شناخته می‌شود. همچنین بسیاری از خانواده‌های جنوبی برای طعم‌دار کردن آب آشامیدنی، آن را به آب سردکن‌ها، کلمن یا پارچ آب اضافه می‌کنند؛ ترکیبی ساده‌اما خوش‌طعم و معطر که هوای گرم جنوب را قابل تحمل‌تر می‌کند.» شیروستان شادگان در استان خوزستان به‌واسطه داشتن بیش از ۴ میلیون نفر نخل، به‌عنوان یکی از قطب‌های اصلی تولید مای لگاح در کشور شناخته می‌شود. این محصول، نماد زندگی کشاورزی و نخل‌داری در منطقه است و بخشی از هویت فرهنگی مردم جنوب به شمار می‌آید.

سوغاتی با عطر خاطره‌ها

طارونه به‌عنوان یکی از سوغات‌های خاص خوزستان، جایگاه ویژه‌ای در میان گردشگران دارد. آل کثیر می‌گوید «مسافران جنوب، با خرید این عرق معطر، تکه‌ای از فرهنگ و طبیعت بومی را با خود به خانه می‌برند. این محصول نوشیدنی‌ای خوش‌طعم است و حامل روایتی از کار و تلاش نخل‌داران، آیین‌های کشاورزی و ارتباط دیرینه مردم با نخلستان‌هاست.» او تأکید می‌کند که در شرایطی که توسعه گردشگری فرهنگی و بوم‌گردی در اولویت قرار دارد، معرفی و عرضه محصولاتی چون مای لگاح می‌تواند به جذب گردشگران، احیای سنت‌های بومی و ایجاد اشتغال در مناطق نخل‌خیز کمک شایانی کند.

احتمال وجود آثار قاجار و زندیه در کاوش‌های بافت تاریخی شیراز

فعالان میراث فرهنگی شیراز تصاویری به‌خبرگزاری ایلنا ارسال و اعلام کردند که کاوش‌های باستان‌شناختی احداث تونل مترو در بافت تاریخی شیراز به آثار اوایل قاجار در ارتفاع ۲۰ سانتیمتری و احتمالاً آثار دوران زندیه در ارتفاع یک‌متری رسیده است. براساس تصاویر اختصاصی ترانشه‌های باستان‌شناختی حفرنده در محل احداث ایستگاه متروی بافت تاریخی شیراز، سازه‌های معماری خشتی از دل خاک بیرون آمده که احتمال تاریخی‌بودن آنها و تعلق‌شان به دوره قاجار و صفوی را مطرح می‌کند. کاوش‌های باستان‌شناختی در شیرازبیطی ادامه دارد که اعضای حاضر در کاوش‌های باستان‌شناختی احداث ایستگاه متروی بافت تاریخی شیراز، براساس تفاهمنامه سه‌جانبه پژوهشگاه میراث فرهنگی، شهرداری و دانشگاه هنر شیراز از اطلاع‌رسانی در مورد یافته‌های این کاوش به رسانه‌ها منع شده‌اند.

در تصاویر ارسال‌شده علاوه بر بیرون آمدن سازه‌های خشتی، ظاهرا آثار سفالی نیز در خاکبرداری لایه‌ها بیرون آمده و خشت‌های فراوان روی سطح محوطه کاوش پراکنده شده‌اند. ستار خالدیان، رئیس دانشگاه هنر شیراز که مسئولیت معرفی تیم باستان‌شناسی کاوش در بافت تاریخی شیراز را برعهده دارد، در پاسخ به این سؤال که آیا اخبار رسیدن باستان‌شناس‌ها به لایه‌های دوران قاجاریه و زندیه در کاوش‌های باستان‌شناختی بافت تاریخی شیراز صحت دارد، به ایلنا گفت: خیلی مواقع مردم چیزهایی را حس می‌کنند و مثلاً می‌گویند که فلان اثر قاجاری یا زندیه است، درحالی‌که اصلاً اینگونه نیست. گاهی هم تصاویری را منتشر می‌کنند که جعلی است و اصلاً مربوط به نقطه موردنظر نیست. در مورد بافت تاریخی شیراز نیز کاوش‌های باستان‌شناختی به‌صورت علمی و تخصصی مطابق با ضوابط و مقررات دقیق میراث فرهنگی با همکاری خوب مترو و معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری شیراز در حال انجام است.

ستار خالدیان، با تأکید بر اینکه ظرف ۲ هفته آینده نخستین گزارش مرتبط با کاوش‌های باستان‌شناختی متروی شیراز به پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری ارسال می‌شود، افزود: ممکن است در موضوع کاوش‌های باستان‌شناختی احداث ایستگاه متروی بافت تاریخی شیراز شیطنت‌هایی صورت بگیرد. اما ال ۸ متخصص باستان‌شناسی در این کاوش‌ها فعالیت دارند که بهترین باستان‌شناسان ایران هستند. ناظر هم حضور دارد، ولی شیطنت‌ها وجود دارد و ظرف یکی دو هفته آینده که کار به سرانجام برسد اطلاع‌رسانی درباره آن انجام خواهد شد.

طبیعت در محاصره موتورسوارها

مردم محلی از ورود کاروان موتورسوارها به منطقه خالندبی به‌دلیل تخریب‌های محیط‌زیستی جلوگیری کردند

گزارش **مجید جباری** *روزنامه‌نگار*

براساس تصاویری که به‌تازگی در فضای مجازی منتشر شده، گروهی از موتورسواران بدون توجه به ارزش‌های محیط‌زیستی، در دل مراتع سرسبز منطقه خالندبی جولان دادند و علاوه بر تخریب پوشش گیاهی و ایجاد ناامنی برای گونه‌های جانوری، آرامش مردم محلی را نیز برهم زدند. انتشار این تصاویر، واکنش گسترده مردم محلی و فعالان محیط‌زیست را به‌ذنبال داشت و کاروان موتورسوار عازم

بر خورد قانونی با موتورسواران

علی اصغر نیکویی، سرپرست اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان: مراتع خالندبی بخشی از ذخایر طبیعی ملی ما هستند و هیچ‌کس حق ندارد با رفتار نادرست، به این منابع آسیب وارد کند. متأسفانه حضور بی‌ضابطه موتورسواران، باعث کوبیده شدن خاک، نابودی پوشش گیاهی و ایجاد ناامنی برای گونه‌های جانوری شده است؛ بر همین اساس ورود موتورسواران به مراتع منطقه خالندبی در شرق گلستان ممنوع شد. نیروهای یگان حفاظت منابع طبیعی، به‌صورت مستمر در منطقه حضور خواهند داشت تا از تکرار چنین حوادثی جلوگیری کنند. در صورت مشاهده موتورسواران در مراتع منطقه، یگان حفاظت منابع طبیعی با متخلفان برخورد قانونی خواهد کرد؛ ضمن اینکه برنامه‌هایی برای فرهنگ‌سازی و آموزش گردشگران برای حفاظت از منابع طبیعی در دستور کار قرار دارد.

ارزش‌های طبیعی و تاریخی

مراتع خالندبی در شرق استان گلستان، از زیباترین و بکرترین چشم‌اندازهای طبیعی کشور در شهرستان مراوه‌تپه و نزدیکی مرز ایران و ترکمنستان است. این منطقه با تپه‌ماهورهای سرسبز و دشت‌های وسیع، مناظر چشم‌نواز و پوشش گیاهی منحصر‌به‌فرد دارد و به دلیل طبیعت کوهستانی –بیابانی، حساس و شکننده است. آرامگاه خالندبی این عمارت ساده و چهارگوش بر فراز منطقه کوهستانی «تانگری داغ» در ارتفاع ۷۰۰متری واقع شده و دارای چشم‌انداز تپه‌ماهوری سبز و دشت گل است.